

NUMMER 1.2023 • Nämndeman i fokus • Nytt och noterat • Föreningsnytt •

Domstolsverket informerar • En tidning från Nämndemännens Riksförbund

Nämnde mannen

**DAGS FÖR NYA
NÄMNDEMÄN**

PARTIERNA OM NÄMNDEMÄN

PORTRÄTT: ELISABET WASS LÖFSTEDT

STICK HÅL PÅ FÖRDOMARNA

De bästa ambassadörerna!

KRIGET I UKRAINA lämnar ingen oberörd. Människor flyr en hemsk krigssituation, utan att veta när de kan återse sitt hemland. Med kriget följer, förutom förskräckelse och oro, även ekonomisk turbulens. Så en tuff tid väntar oss, men det finns ljus i mörkret och det gäller att hitta de små tingen som ger glädje i livet – träffa nära och kära, njuta av naturen, kanske en god middag.

DOMSTOLARNA har en unik ställning enligt den svenska grundlagen. Deras oberoende och självständighet innebär att varken riksdag, regering eller någon myndighet får bestämma hur en domstol ska döma i ett enskilt fall. Nämndemännens Riksförbund, NRF, som organisation kan inte ta ställning till lagarna. Som nämndemän är vi valda för att tillämpa lagen i domstolarna.

EN STUDIE AV STIFTELSEN RÄTTSFONDEN visar att en övervägande del av sistaårseleverna i gymnasiet inte vet vad en rättsstat är för något. De har dåliga kunskaper om domstolarnas roll i samhället. Här behöver kunskaperna stärkas! Södertörns tingsrätt har valt att arbeta med information till skolorna om domstolarnas arbete. Det ska bli intressant att följa detta arbete, som fler kanske kan inspireras av.

Undersökningar visar också att allmänhetens förtroende sjunker för myndigheter och domstolar. Ett oberoende domstolsväsende är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle. Allmänheten ska känna förtroende för att det i domstolar-

na inte finns risk för exempelvis politisk påverkan. *Alla är lika inför lagen!*

I ÅR GENOMFÖRS nämndemannavalet för kommande fyraårsperiod. Det är viktigt att välja de bästa ambassadörer vi kan, för att på detta sätt stärka och utveckla nämndemännens roll i den dömande

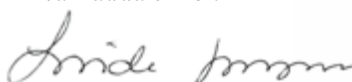
verksamheten. Alla i rättsväsendet måste hjälpas åt att vara förebilder i våra olika funktioner. Vi är alla ambassadörer för vårt demokratiska samhälle!

Vid NRFs förbundsstämma 2022 beslutades om en organisationsge-

nomlysning som till stämman 2024 ska ge förslag på eventuella organisations- och stadgeförändringar. Arbete är nu igång och jag ser fram emot de förslag som kan komma att läggas. En stark organisation för oss nämndemän är en betydelsefull kugge i ett väl fungerande rättssystem.

NRF FORTSÄTTER ATT ARBETA för att vi nämndemän ska få en bättre utbildning. Att utbildningarna ser olika ut över landet är ett bekymmer. Att vara nämndeman är ett stort ansvar och kanske ett av de viktigaste förtroendeuppdrag man kan ha. Numera ses NRF som en viktig aktör av Domstolsverket och vi fortsätter arbeta aktivt för bättre kompetensutveckling.

Var rädda om er.

Linda Ingvarsson

VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE
NÄMDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND

NÄMNDEMAN I FOKUS

Eva Magnusson Westin

Nämndeman vid Halmstad tingsrätt

ÅLDER: 70 **BOR:** Lägenhet i Halmstad. **FAMILJ:** Frånskild. Två vuxna barn. **GÖR:** Pensionär, tidigare lärare på högskolan och arbetsförmedlare. **INTERESSEN:** Politiskt engagerad. Naturen, vandrar och åker skidor.

FOTO: PRIVAT

JAG KAN BERÄTTA FÖR ANDRA HUR RÄTTSSYSTEMET FUNGERAR

Varför är du nämndeman?

När jag blev pensionär kände jag att jag ville ha något viktigt att göra. Jag blev tillfrågad för två år sedan, tyckte att det verkade intressant och tackade ja.

Vilka är dina intryck?

Jag är positivt överraskad. Det är lärorikt och flera av mina fördomar har kommit på skam. Om man inte känner till lagarna är det lätt att fälla snabba omdömen och tycka att "varför fick inte den personen ett hårdare straff?"

Vilken skillnad gör ni nämndemän i domstolen?

Vi tillför perspektiv från andra delar av samhället än enbart juridiken. Jag tror att det leder till bättre domar.

Hur aktiv är du under överläggningarna?

Jag är en person som ställer många frågor, och de flesta domare är bra på att förklara. Det gör också att jag själv kan berätta för andra hur ett demokratiskt rättssystem fungerar. Jag tycker det är en viktig del av vårt uppdrag.

Många nämndemän är äldre, vad är din uppfattning om det?

Jag vet att det ibland pratas om att vi är för gamla. Visst ska vi nämndemän representera befolkningen, men en del rättegångar tar ju flera veckor och det är inte lätt för yngre att vara borta från jobbet så länge. Vi äldre har väldigt mycket kunskap och erfarenheter i bagaget. Jag hänger i alla fall med och är pigg i huvudet.

Innehåll

NR 1.2023

- 4 Valår
- 9 Föreningsnytt
- 10 Porträttet:
Elisabet Wass Löfstedt
- 13 Domstolsverket
informerar
- 14 Nytt och noterat
- 16 Stick hål på dina
fördomar
- 19 Sista ordet

10

Porträttet

16 Stick hål
på dina fördomar

OMSLAG: IStock

Nämnde
mannen

Ges ut av Nämndemännens Riksförbund och distribueras till aktiva nämndemän i Sverige, via domstolarnas nämndemannarum. Presslagt februari 2023. Årgång 46.

REDAKTÖR: Thomas Östlund, thomas@thomasostlund.se, tel: 070 541 76 28 **ART DIRECTOR:** Ninni Oljemark, Kombinera AB **ANSVARIG UTGIVARE:** Roine Hangvar, e-post: roine.hangvar@nmrf.se

TRYCK: Norra Skåne Offset. Citera gärna, men ange källan. Redaktionen ansvarar ej för insänt, ej beställt material. Övrig information om tidningen och Nämndemännens Riksförbund, se sidan 19. **ISSN 03448-4351**

VALÅR

I ÅR ÄR DET VALÅR. Ungefär 8 000 nämndemän ska utses för en ny fyraårsperiod, nominerade av de politiska partierna. Vi har frågat de åtta partierna i Riksdagen hur de ser på nämndemannasystemet och valet av nämndemän. Tre lokala partiföreträdare berättar om hur nomineringsarbetet går till på deras hemorter. Svaren bekräftar att det finns politisk uppslutning bakom nämndemannasystemet – och att det är viktigt med en bred representation av nämndemän.

Frågan om hur nämndemän ska ut-
ses har diskuterats under många
år. I höst ska kommun- och region-
fullmäktige runt om i landet utse
nämndemän för åren 2024–2027. De flesta
är överens om att nämndemannakåren ska
spegla befolkningen i stort. Så ser det inte
riktigt ut i dagsläget. Det finns en övervikt av
äldre bland nämndemännen. Kanske är det
inte så konstigt, med tanke på att det är ett
tidskrävande uppdrag, och att antalet långa
mål ökar.

INGET KRAV PÅ MEDLEMSKAP

En annan fråga som har diskuterats flitigt är
hur nomineringen av nya nämndemän ska gå
till. Fortfarande gäller att det är de politiska

partierna som nominerar, men det finns inget
formellt krav på medlemskap i ett parti för
att bli nämndeman.

Svaren på enkäten till riksdagspartierna
som redovisas här, visar en stor uppslutning
bakom det svenska nämndemannasystemet,
även om det bland partierna också finns röster
för att det behöver reformeras.

De flesta nämndemän är medlemmar i ett
politiskt parti. Under det valår som kommer
har de möjlighet att själva sprida information
om vad uppdraget innebär och vilka förvänt-
ningar som finns på kommande nämndemän.
För är det något som de allra flesta är överens
om, är det att nämndemannauppdraget är
viktigt – och att det gäller att utse rätt person
till rätt plats.

Frågor till riksdagspartierna

1. Vilken inställning har ni till det svenska
nämndemannasystemet? Något ni vill
förändra och i så fall varför?
2. Gör ni på nationell nivå några insatser
i samband med nämndemannavalet,
i så fall vad och varför?
3. Vad har ni för förväntningar på de näm-
demän som nomineras från ert parti?

K
D

KRISTDEMOKRATERNA

1. Kristdemokraterna vill att näm-
demannasystemet är kvar. Men sys-
temet kan utvecklas och förbättras,
exempelvis huruvida det ska vara
politiskt kopplat. Grundutbildningen kan också
behöva förbättras. Att ersättningen har höjts i år
är välkommet.

2. Nej. Nämndemän utses av partiet lokalt.

3. Nämndemän har en viktig roll i rättsprocessen.
De utövar insyn i domstolarna och bidrar till att
bibehålla förtroendet för rättsväsendet. De svär
domareden på samma sätt som juristdomare gör.
Förväntningen är att de ska vara kloka och engage-
rade i sitt domaruppdrag och inte ta med sig sina
politiska åsikter in i rättssalen.

PETRI EKORRE, 55, Gävle. Ledamot i valberedningen för Moderaterna i Gävle. Förste vice ordförande i kommunfullmäktige och nämndeman.

Ett av de mest attraktiva uppdragen

Vår första prioritet är att nominera personer som själva vill bli nämndemän och som passar för uppdraget, säger Petri Ekorre.

Inför de allmänna valen skickar Moderaterna i Gävle brev till alla medlemmar, där de får ange intresse för olika förtroendeuppdrag – däribland uppdraget som nämndeman. Valberedningen gör sedan en bedömning av vilka de anser mest lämpade. De strävar efter en jämn ålders- och könsfördelning. Just åldersfördelningen är en utmaning.

– Den som är mitt i livet har svårt att ta på sig ett så tidskrävande uppdrag, säger Petri Ekorre.

Några problem med att fylla platserna har inte Moderaterna i Gävle.

– Det är en missuppfattning att nämndemannauppdraget inte skulle vara eftertraktat. Hos oss är det ett av de mest attraktiva.

FRITT ANMÄLA INTRESSE

Det har någon gång hänt att personer som inte är partimedlemmar nomineras, men det hör till ovanligheterna.

– Men det är fritt fram för

alla att anmäla sitt intresse. Samtidigt vill vi ju ha människor som passar för uppdraget och inte har någotskelett i garderoben.

Att Petri Ekorre både är nämndeman och sitter i valberedningen ser han som en fördel.

– Jag vet vad uppdraget innebär, och kan utifrån det bedöma olika kandidater. Att vara nämndeman kan också vara en inkörsport för samhällsintresserade, som kan leda vidare till ett bredare politiskt engagemang. Så var det för mig.*

MODERATERNA

1. Vi anser att nämndemannasystemet är en viktig del av vårt rättssystem. Vi konstaterar samtidigt att systemet ständigt måste utvecklas. Då krävs riktlinjer och system som säkrar lämplighet och kompetens för nya nämndemän, samt kontinuerliga utbildningsinsatser för att upprätthålla kompetens över tid.
2. De flesta av insatserna sker lokalt i föreningarna, partiet eftersträvar dock i samtliga nomineringar en spridning avseende ålder, kön och bakgrund samt hänsyn till lämplighet för uppdraget.
3. Partierna har – och måste ta – ett stort ansvar vid nomineringen för att säkerställa lämplighet och kompetens. I övrigt finns det nationella behörighets- och lämplighetskrav för alla nämndemän, vår förväntan är självklart att dessa krav uppfylls.

MILJÖPARTIET

1. Nämndemän fyller en viktig funktion. Det vore bra med en översyn av systemet, bland annat för att säkerställa det demokratiska deltagandet. Till exempel behövs fler yngre personer och personer från fler delar av samhället. En översyn bör även analysera arvodes- och ersättningsfrågan och hur uppdraget kan göras mer attraktivt. Det har till exempel rapporterats att nämndemän inte haft råd att betala sina resor. Vi behöver också säkerställa en god arbetsmiljö och att det finns bra verktyg för att hantera hot och hat mot nämndemän. Även tillgången till utbildning bör ses över.
2. Nej, ansvaret ligger på lokal nivå.
3. Vi förväntar oss att nämndemän följer de riktlinjer som finns, inklusive att utföra sitt uppdrag sakligt och opartiskt.

KERSTIN BILLMARK, 79, Göteborg.

Ordförande i valkommittén för Socialdemokratiska partidistriktet i Göteborg.

Bra att partierna har ansvar att nominera

De lokala partiföreningarna i Socialdemokraterna i Göteborg nominerar, inför de allmänna valen, personer till olika förtroendeuppdrag. Nomineringsperioden för nämndemän för nästa valperiod är från 1 maj till 31 augusti. Nomineringarna sammanställs av en valkommitté med 15 ledamöter.

– Vi i valkommittén har god personkännedom, och det har partiföreningarna också. Det gäller att få rätt person på rätt plats, säger Kerstin Billmark.

Hon anser att de som

nomineras som nämndemän ska vara medlemmar i partiet, även om uppdraget är opolitiskt.

– Vi har ju den ordningen i Sverige, och jag tycker den är bra. Jag vet att frågan diskuteras, men någon måste ta ansvar för att de som väljs är lämpliga. Skulle vi misslyckas, även om jag inte kan påminna mig att det har hänt, får lagmannen signalera och agera så att det rättas till.

BEHÖVER INTE JAGA

Det är inga problem att få personer intresserade av att bli nämndemän. Och att

uppdraget skulle ha låg status jämfört med andra håller Kerstin Billmark inte med om.

– Nej, nej, inte alls! Vi behöver verkligen inte jaga folk. Många i partiet är samhällsintresserade och ser nämndemannauppdraget som både viktigt och intressant.

Däremot diskuteras nämndemannasystemet inte särskilt ofta i partiet.

– Det är ingen stor fråga på dagordningen, vilket är lite synd, för det är en viktig del av vårt rättssamhälle. *

LIBERALERNA

1. Lekmannadomare spelar en viktig roll inom domstolsväsendet, men systemet bör reformeras och villkoren förbättras. Naturligtvis ska partipolitiskt aktiva kunna tjänstgöra som nämndemän, men för att tydliggöra rågången mellan politik och rättsväsende vill vi göra en översyn. Nämndemän ska finnas i första instans. Däremot bör målen i högre instans avgöras av lagfarna domare. Den kostnadsbesparing som det innebär ska användas för att förbättra den ekonomiska ersättningen till nämndemän i första instans.

2. Nej, arbetet sker lokalt.

3. Uppdraget innebär ett stort ansvar och man måste uppfylla domstolens lämplighets- och behörighetskrav. Det finns etiska riktlinjer för alla förtroendevalda inom Liberalerna.

SOCIALDEMOKRATERNA

1. Allmänhetens insyn i domstolarnas verksamhet, genom nämndemannasystemet, är en viktig rättsstatlig princip. Vi har inga förslag om förändringar i grunderna för det systemet.

- 2.** I vår folkrörelse har man på regional och kommunal nivå ansvaret för nämndemannavalen och arbetar aktivt med nomineringar etcetera. Vi har på nationell nivå samordnat vissa kampanjer gentemot allmänheten (Bli nämndeman!). Vi uppmärksammar också partiorganisationen på att det är nämndemannaval och att nomineringar ska samordnas.
- 3.** Förväntningarna vi har är att man som nämndemän alltid ska följa gällande lagstiftning och vara objektiva.

ROGER SANDSTRÖM, 50. Politisk sekreterare för Centerpartiet på Region Östergötland.

Nya behöver skolas in i uppdraget

Roger Sandström ingår i den nomineringsgrupp i Centerpartiet som utser dem som ska nomineras till nämndemän i Norrköpings tingsrätt. Inför valet går partiet ut med en intresseförfrågan till alla medlemmar.

– Att vara nämndeman är ett eftertraktat uppdrag, och vi vill att olika människor ska nomineras. Unga, gamla, olika yrken, etnisk bakgrund och livserfarenheter.

Det här är en utmaning, och kan ibland innebära att några som gärna vill och kanske varit nämndemän ti-

digare, får stiga åt sidan.

– Vi får hantera det med respekt, men det gäller också att skola in nya i uppdraget låta yngre personer prova på, säger Roger Sandström.

REDAN ANMÄLT INTRESSE

Rekryteringen underlättas av att det inte är brist på personer inom Centerpartiet som vill bli nämndemän. Redan nu har några anmält intresse för att bli nominerade för nästa period.

– Tidigare var det kanske ett uppdrag för lång och trogen tjänst, men så är det inte längre. Det har även hört av

sig personer utanför partiet som är intresserade, men ännu så länge har det varit partimedlemmar vi nominerat.

Roger Sandström har själv varit nämndeman, och blev det redan i tjugofemårsåldern. Han minns att han då blev väl omhändertagen och introducerad av ordföranden i den lokala nämndemanna-föreningen.

– Det var väldigt värdefullt för mig. Att de nya får bra utbildning är viktigt – för att vara nämndeman är ett viktigt uppdrag. *

VÄNSTERPARTIET

1. Vi vill värna systemet med nämndemän men anser att det behöver ses över. Rekryteringen bör breddas så att de kan utses även utanför de politiska partierna. Så menar vi att de rättsstatliga principerna kan skyddas.
2. Vi informerar i nyhetsbrev till våra förtroendevalda runt om i landet om att det är dags att välja nämndemän till domstolarna och brukar där vidarebefordra info från Nämndemännens Riksförbund och domstolsväsendet. Det är annars främst våra distrikt och partiföreningar som arbetar med nomineringsförfarandet.
3. Framför allt att de ska ha tid och respekt för uppdraget som ett av de viktigaste för upprätthållandet av rättssäkerheten i Sverige.

CENTERPARTIET

1. Vi har inga förslag som går ut på att ändra det nuvarande nämndemannasystemet. Vi vill dock att nämndemän som dömer i mål om våld i nära relation och sexualbrott mot vuxna och barn ska genomgå en särskild utbildning för att få döma i denna typ av mål.
2. Nej.
3. Vi förväntar oss att centerpartistiska nämndemän ska lämna partipolitiken utanför rättssalen, beakta vad de lovat genom att avlägga domareden samt på ett opartiskt och objektiva sätt tillämpa gällande rätt.

SVERIGEDEMOKRATERNA har vid flera tillfällen, både via mejl och telefon, ombetts att svara på frågorna. De meddelade till sist att de avstår från att medverka.

UMEÅ NÄMNDEMANNAFÖRENING

Spännande föreläsningar för lärande och gemenskap

– **VI ÄR EN VÄL FUNGERANDE** förening med en engagerad styrelse, säger Mikael Hildingsson, vice ordförande i Umeå Nämndemannaförening.

Varje termin brukar föreningen anordna fyra, fem föreläsningar. Ämnena har koppling till nämndemannauppdraget och blir ett sätt att lära sig mer, och naturligtvis ett tillfälle att träffas.

– Alla är välkomna till föreläsningarna. Det ett sätt att få nya medlemmar, och ett skäl för dem som redan är med att stanna kvar, säger Mikael Hildingsson.

I nämndemannarummen i

Umeås alla tre domstolar har föreningen en förslagslåda.

– Det kommer en del idéer på föreläsare den vägen, sedan sitter vi och spårar om vad som kan vara intressant att lyssna till.

Att få föreläsare att ställa upp är sällan något problem. Några arvoden finns inte utrymme för. Belöningen är en blombukett och tacksamma åhörare. Tingsrätten ställer upp med lokal.

– I januari lyssnade vi till advokaten Erik von Ahn och han tyckte det var spännande att komma till oss. Många gillar ju att berätta om sitt eget arbete.

Vårens föreläsningar i Umeå

19 januari

Uppdraget som offentlig försvarare.

Advokat Erik von Ahn

16 februari

Hur går en rättspsykiatrisk undersökning till?

Överläkare Lennart Gustafsson

30 mars

Arbetet som målsägarbiträde.

Advokat Lena Isaksson

20 april

Familjerätten. Uppdrag, arbetssätt med mera.

Företrädare för familjerätten /socialtjänsten

Mikael Hildingsson har varit nämndeman sedan 2015 och blev invald i nämndemannaföreningens styrelse för två år sedan. Förening har cirka 60 medlemmar, av ungefär 150 nämndemän i Umeå.

– Så klart vill vi bli fler. Det ger mig väldigt mycket att vara engagerad och jag tror att det vi gör i föreningen också utvecklar oss i vårt uppdrag som nämndemän, säger Mikael Hildingsson. *

Mikael Hildingsson

BILD: MONDIAL

WEBBINARIER ATT HÅLLA KOLL PÅ:

Diamant Salihu föreläser 11 maj

UNDER 2023 KOMMER Nämndemannens Riksförbund att anordna flera webinarier. Nästa gång det är dags är 11 maj, på Nämndemannens dag. Då föreläser Diamant Salihu, journalist och förfat-

tare, som länge bevakat delar av gängkriminaliteten. Han har också skrivit den uppmärksammade boken *Tills alla dör!*

• Håll koll på www.nmrf.se för mer information.

NINGST ERIGDOMST

ELISABET WASS LÖFSTEDT, lagman vid Nyköpings tingsrätt

Ny på perfekta jobbet

En lagman är både myndighetschef och domare i enskilda mål. Det passar **ELISABET WASS LÖFSTEDT** perfekt. Tidigare kolleger har beskrivit henne som en engagerad vitamininjektion, och det är ingen tvekan om att hon brinner för juridiken. Hon uppskattar också nämndemän som tar aktiv del i sitt uppdrag, men som vet att lämna de politiska värderingarna hemma.

– Säkerheten du vet. Jag har till och med dubbla mobiler, säger hon.

För ett år sedan blev Elisabet utnämnd till lagman vid Nyköpings tingsrätt. Som lagman är hon både chefsdomare och myndighetschef. Två jobb i ett, kan man säga.

– Det passar mig perfekt. Jag gillar både att vara chef och att döma. Här får jag göra både och.

Elisabet är ingen nykomling i rättsväsendet. Det började faktiskt redan i högstadiet hemma i Falkenberg. När det var dags för prao valde hon Halmstad tingsrätt.

– Jag kände direkt att det var roligt och har aldrig ångrat mitt val.

Det blev juridikstudier i Lund direkt efter gymnasiet, följt av en karriär med många hållplatser, bland annat på Justitiedepartementet och på en affärsjuridisk byrå. Senast var hon chefsrådmannan vid Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

Hur är då Elisabet som ledare?

– Det där är jag, säger hon och pekar på väggen. Där hänger en tavla som hon fick när hon slutade på Mark- och miljödomstolen. Varje kollega hade skrivit ett eller ett par ord om Elisabets person och ledarskap.

– Visst är det fint? Tänk att uppfattas som glad, empatisk, engagerad, effektiv och tydlig. Så vill jag vara, och tror att jag

Bilden av Elisabet Wass Löfstedt, enligt kollegerna på förra jobbet vid Mark- och miljödomstolen.

är. Fast visst låter det nästan för bra för att vara sant? Men det var härligt att höra att jag är en vitamininjektion.

Engagerad må så vara, men Elisabet är knappast en person som strör personliga åsikter omkring sig. Ämbetet ger inte riktigt utrymme för det.

– Det är klart att jag har åsikter om det mesta, men som myndighetschef är det inte särskilt professionellt att tycka till om en massa saker som inte hör till jobbet.

När det gäller synen på rättssvandet är Elisabet dock glasklar. Oberoende domstolar är en grundbult i demokratin. Nu visar studier att många unga har diffusa föreställningar om just detta.

– För oss som arbetar i domstolarna är frågan om vårt oberoende alltid aktuell. Men vi har också en viktig uppgift att berätta för andra om hur rättssystemet fungerar och varför vi dömer som vi gör.

→ ”Likhet inför lagen” används ofta som en portalparagraf i rättsväsendet. För Elisabet är detta inga tomma ord, utan något som ska genomsyra det praktiska arbetet i domstolen. Inte alltid enkelt, medger hon.

– Vi måste hela tiden vara uppmärksamma på hur vi bemöter och behandlar människor, och inte låta oss påverkas av hur de uppträder eller ser ut. Här tror jag att övning ger färdighet. På mitt förra jobb var jag med och ordnade en tipspromenad om etik som ledde till bra diskussioner.

PARTINÅL BORT

Nu står vi för ett nytt nämndemannaval.

– Jag uppfattar att de allra flesta nämndemän är inkännande och har gott omdöme. Men jag har arbetat snart tjugo år inom domstolarna, och har så klart mött både bra och mindre bra nämndemän.

Hon drar sig inte för att säga till om någon inte sköter uppdraget. Det har hänt att nämndemän haft på sig sin partinål i domstolen, och då har Elisabet sagt ifrån.

– Som nämndeman avlägger du domar eden, och i domstolen måste du vara objektiv och inte ha någon politisk agenda, säger hon.

Elisabet ställer sig bakom grundtanken med nämndemannasystemet som ett sätt att ge allmänheten insyn i domstolarnas verksamhet.

– Därför är det viktigt att nämndemännen speglar befolkningen. Gärna fler yngre, personer från olika delar av samhället, med olika yrken och en jämn fördelning mellan kvinnor och män. Sedan ska den som vill bli nämndeman så klart vara genuint intresserad av själva uppdraget, vilket jag uppfattar att de flesta också är.

INGEN DISKUSSIONSKLUBB

Elisabet uppskattar nämndemän som lyssnar aktivt och deltar med frågor och inspel under överläggningen. Men det ska vara sakliga inlägg som för frågan framåt, inte en massa oväsentligt prat.

– Det är ingen diskussionsklubb där du vädrar dina personliga värderingar, men

självlklart ska nämndemännen uttrycka sina bedömningar i sak.

Elisabet uppskattar att det finns en aktiv nämndemannaförening i Nyköping. Det bidrar till att underlätta kontakterna mellan domstolen och nämndemännen.

– Jag deltar ibland på föreningens möten, för att lyssna och informera om vad som är på gång.

Tingsrättens utbildningsansvar för nämndemännen är en viktig uppgift. Alla får en halvdags utbildning vid domstolen, där Elisabet själv brukar medverka.

– Jag är lyhörd för nämndemannaföreningens synpunkter på hur vi kan utveckla arbetet för att våra nämndemän ska kunna utföra sitt uppdrag på ett bra sätt, säger hon.

LÅNGA DAGAR

Elisabet har en övernattningslägenhet i Nyköping och den här dagen började med en dryg timme på gymmet. Förmiddagen ägnades åt att fila på de sista formuleringarna i en dom som ska meddelas senare i dag.

I kväll blir det tåg hem till Stockholm och i morgon tillbaka till Nyköping och stormöte med alla anställda på tingsrätten, där årets verksamhetsplan ska diskuteras. Sedan iväg på invigning av nybyggda Eskilstuna tingsrätt.

Därefter helg och pusta ut.

– Det blir långa dagar men det är det värt. Jag har ett fantastiskt spännande jobb. *

TEXT & BILD: Thomas Östlund

ELISABET associerar

Putin Tyrann
Sörmland Vacker natur
Visitationszoner Säkerhet
Politik Åsikter
Opera Eufori
Yttrandefrihet Viktigt
Våren Värme och känslor

Kommunikationsuppdrag om nämndemän

Precis som tidigare år har Domstolsverket i uppdrag av regeringen att genomföra kommunikationsinsatser inför nämndemannaval. Både nominerande och väljande organ samt presumtiva nämndemän bland allmänheten får information inför valet.

Många kanske känner till att Domstolsverket brukar driva kampanjer inför nämndemannavalen. Så även inför val 2023.

Vad går uppdraget ut på?

– Domstolsverket ska göra kommunikationsinsatser dels till de som nominerar och väljer, dels till presumtiva nämndemän bland allmänheten, berättar Kristina Ridal Ceder, uppdragsledare. Nämndemannakåren ska ha en allsidig sammansättning som speglar befolkningen avseende ålder, kön och bakgrund. Det är viktigt för förtroendet för dom-

stolarna. Det behövs nämndemän i alla åldrar, men det behövs fler som är yngre.

Då uppdraget som nämndeman är opolitiskt är det också viktigt att personer utan partipolitisk koppling ges faktisk möjlighet att bli nämndeman. Det är de nominerande och väljande organens ansvar att nämndemannakåren får en allsidig sammansättning och att även personer utan partipolitisk koppling ges möjlighet att bli nämndemän.

KUNSKAP OM UPPDRAGET SOM NÄMNDEMAN

– För att öka allmänhetens intresse för uppdrag som nämndeman och för att minska risken för att valda nämndemän lämnar sitt uppdrag i förtid på grund av att uppdraget inte motsvarar förväntningarna, är det också viktigt att öka kunskapen hos presumtiva nämndemän om vad uppdraget innebär, fortsätter Kristina Ridal Ceder.

Eftersom det är de lokala politiska partierna

FOTO: DOMSTOLSVERKET

Från vänster: Nämndemännen Ajrush Dalipi och Magdalena Widell samt rättens ordförande Robin Henningson vid Kalmar tingsrätt.

som nominerar kandidater (som sedan väljs av fullmäktige i kommuner och regioner) är det betydelsefullt att de har god kunskap om vad det innebär att vara nämndeman som de kan förmedla till dem som visar intresse.

DOMSTOL.SE OCH SOCIALA MEDIER

Domstolsverkets arbete i uppdraget har pågått sedan i höstas. Navet i kommunikationen är webbplatsen domstol.se/nämndeman. Där finns information om vad uppdraget som nämndeman innebär. Där finns också en del som riktar sig specifikt till den som vill bli nämndeman och en del som riktar sig till dem som nominerar och väljer nämndemän.

– Från och med mitten av mars pågår en informationskampanj i sociala medier riktad

till allmänheten, fortsätter Kristina Ridal Ceder. Syftet är att väcka intresse för uppgiften som nämndeman och uppmana personer att kontakta partier på lokal nivå om de är intresserade. Kampanjen genomförs under den period när partierna ombetts jobba med sina nomineringar. Alla kommunikationsinsatser hänvisar eller leder till domstol.se/nämndeman.

VERKSAMMA NÄMNDEMÄN ÄR VIKTIGA

– Naturligtvis är du som redan nu tjänstgör som nämndeman viktig, också för att berätta och förklara vad man gör som nämndeman, avslutar Kristina Ridal Ceder. Kanske har du någon i bekantskapskretsen som du tycker är lämplig och vill tipsa. Hänvisa gärna till domstol.se/nämndeman. *

FOTO: DOMSTOLSVERKET

Kristina Ridal Ceder, uppdragsledare för Domstolsverkets kommunikationsuppdrag om nämndemän.

HISTORISKA RUTAN

Justitia – rättvisans gudinna

JUSTITIA är rättvisans gudinna i romersk mytologi. Justitia är en ganska "ny" gudinna och introducerades av kejsare Augustus som föddes 27 f.Kr. Hon kom snart att betraktas som en symbol för dygd snarare än en religiös gudinna.

Justitia avbildas oftast med en balansvåg (rättvisa) i ena handen och ett svärd (makt/auktoritet) i den andra. Sedan 1500-talet har Justitia ofta avbildats med en ögonbindel som symboliserar allas likhet inför lagen. Justitia finns på konstverk och som staty på många håll i världen, ofta vid byggnader med koppling till rätts- och domstolsväsendet.

BILD: LUCA GIORDANO 1634–1705

Antalet anmälda brott minskar

UNDER 2022 ANMÄLDES cirka 1,44 miljoner brott, vilket är en minskning med två procent jämfört med året innan, rapporterar Brottsförebyggande rådet. Sett över en tioårs-period har dock anmälningarna ökat med tre procent. Det visar preliminär statistik över anmälda brott 2022.

Läs mer på www.bra.se

Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld

**HEDERS
FÖRTRYCK
.SE**

DEN 1 OKTOBER inrättades *Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck*. Centret finns vid Länsstyrelsen i Östergötland, som redan tidigare haft uppdrag inom området.

Centret ska bland annat:

- Bidra till strategiskt, förebyggande och kunskapsbaserat arbete.
- Stödja kommuner och regioner i deras arbete.
- Regelbundet undersöka omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

Mer info på www.hedersfortryck.se

Anonyma vittnen

REGERINGEN HAR TILLSATT en utredning som ska lämna förslag på ett system med anonyma vittnen. Många andra länder kan garantera ett vittne, som riskerar att utsättas för hot och repressalier, anonymitet under rättsprocessen. Utredningen ska även analysera kronvittnes-systemet och möjligheten att kunna använda tidiga förhör som bevis i domstol.

Utredare blir Fredrik Wersäll. Utredningen ska redovisa sitt arbete om anonyma vittnen i oktober 2023 och övriga delar våren 2024.

BILD: ISTOCK

Regeringen satsar på brottsförebyggande

DET BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETET är prioriterat, skriver regeringen i ett pressmeddelande och föreslår att kommunernas brottsförebyggande arbete ska regleras i en ny lag. De tillför också pengar för arbetet, bland annat via Brottsförebyggande rådet och genom anslag som kommunerna kan söka för brottsförebyggande insatser.

MITT IBLAND OSS – bok om gängvåldet

MÅNGA BÖCKER SKRIVS nu om gängkriminaliteten. I *Mitt ibland oss* skildrar advokaten Evin Cetin möten med både offer och förövare. ”Mer än ett i raden av sorgliga vittnesmål från gängkriget. Den blir ett modigt debattinlägg”, skrev Dagens Nyheter om boken, som Evin Cetin skrivit tillsammans med journalisten Jens Liljestrand.

NY RAPPORT med statistik om målsägare

I DEN NYA rapporten *Målsägare vid brottanmälan 2014–2021* från Brottsförebyggande rådet, redovisas statistik över antalet personer som registrerats som målsägare för brottstyper som riktas mot person, till exempel misshandel, olaga hot och våldtäkt. Totalt omfattar statistiken för perioden 215 000 målsägare.

Rapporten finns att läsa och ladda ner på www.bra.se

Forskning om ungas våldsbrottslighet

En stor, och växande, majoritet av tonårspojkar i Stockholm begår inte våldsbrott över huvud taget, medan en liten, och minskande, grupp av tonårspojkar svarar för en allt större andel av ungdomsvåldet. Det visar den nya rapporten *Polarisering av våld bland tonårspojkar i Stockholm? En beskrivning utifrån självdeklarerad och registrerad våldsbrottslighet, 2002–2020*. Rapporten från Stockholms universitet går att ladda ner på internet.

3 nya lagar från 2023

Här är några av de nya lagar och förordningar som trädde i kraft vid årsskiftet och alltså gäller från 1 januari 2023.

INFORMATIONSUTBYTE MOT PENNINGTVÄTT

Tre lagar förändras i syfte att förhindra penningtvätt, och därmed organiserad brottslighet. Bland annat tillåts ökat utbyte av information mellan banker och polisen. Skyldigheten ökar även för banker och företag att lämna vissa uppgifter till myndigheterna.

SAMLAT STÖD TILL BROTTSOFFERVERKSAMHET

I en ny förordning samlas bidragen till kvinno- och tjejjourer samt andra ideella organisationer inom brottsofferområdet till ett samlat statsbidrag. Socialstyrelsen ska fördela bidragen.

OMDEBATTERAD GRUNDLAGSÄNDRING

En omdebatterad förändring har skett i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som, enligt regeringen ”tar sikte på röjande av hemliga uppgifter som förekommer inom Sveriges internationella samarbeten och som kan skada Sveriges förhållande till andra stater och mellanfolkliga organisationer.”

Stick hål på dina fördomar

Svårt men önskvärt
– i alla fall i domstolen

Varför har vi så svårt att göra oss av med våra fördomar? Kanske för att de är granne med generaliseringar, som vi människor använt oss av i alla tider för att undvika faror. För alla som verkar i rättsväsendet kan det ändå vara värt att försöka bli mer fördomsfri – även om det inte alltid är så lätt.

Att domstolarna ska vara fördomsfria är nog de flesta överens om. Det räcker att tänka på själva ordet. En fördom innebär just att någon döms på förhand, och i en rättsstat ska ingen utsättas för det. Brott ska bevisas, först därefter kan domen falla.

Ändå är det lättare sagt än gjort att gå genom livet utan fördomar. Frågan är om det ens är önskvärt. Fördomen och generalise-

ringen hänger ihop. Och att göra generaliseringar, dra slutsatser på basis av tidigare iakttagelser, det har i alla tider hjälpt oss människor undvika faror – och gör så än i dag. Många korsar gatan när de möter en kamphund på trottoaren. Trist fördom eller sund generalisering? Ja ni ser, ibland är det inte så enkelt att veta.

UNIKA INDIVIDER

De flesta av oss vill nog bli betraktade som unika individer – och inte klumpas ihop i grupper och utifrån det tilldelas en massa egenskaper. Men det är precis vad som sker när vi utsätts för fördomar, eller som det står i ordboken: ”En negativ attityd mot individer av en viss grupp bara för att denne tillhör eller anses tillhöra gruppen i fråga”.

Håll koll på horn- och haloeffekten

HORNEFFekten och HALOEFFekten är två fenomen kopplade till fördomar. Horneffekten innebär att ett första negativt intryck bildar grund för en negativ uppfattning av hela personen i fråga. Haloeffekten är det motsatta, att ett första positivt intryck, avgör hur vi bedömer personen.

Att horn- och haloeffekten blivit så uppmärksammade beror på att vi har svårt att ändra de uppfattningar av en person som första intrycket

skapar, även om det bara grundas i en detalj – utseende, kläder eller kroppsspråk.

- Horneffekten har fått sitt namn efter djävulens horn i pannan, medan haloeffekten syftar på ett runt ljusfenomen, i kristen konst ofta avbildat som en gloria runt huvudet.
- Den amerikanske psykologen Edward Lee Thorndike (1874–1949) myntade begreppet haloeffekt.

BILD: NINNI OJLEMARK & ISTOCK

När man läser definitionen (som är en av många) är det uppenbart att varken svepande generaliseringar eller fördomar hör hemma i domstolarnas arbete. Varje rättegång är unik, där den misstänkte eller brottsoffret ska bedömas opartiskt – oavsett kön, etnicitet, ålder eller någon annan grupp-tillhörighet.

FÖRDOMAR BLIR DISKRIMINERING

Det finns forskning som visar att det förekommer diskriminering i domstolarnas bedömningar. Rapporten *Diskriminering i rättsprocessen* från Brottsförebyggande rådet är visserligen 15 år gammal, men ger ändå en bra bild på hur fördomar kan leda till diskriminering gentemot personer med utländsk bakgrund. I förra numret av Nämndemannen skrev vi om brottsoffer och begreppet ”det idealiska offret” som betyder förutfattade uppfattningar om hur ett brottsoffer förväntas se ut och bete sig, vilket inte alltid stämmer.

”Den farligaste av våra fördomar är tron på att vi inte har några”, skrev den finländske författaren Veikko Koskeniemi.

Många har nog på känn att vi inte alltid är medvetna om de fördomar som styr våra uppfattningar. I vardagslivet kanske detta inte alltid har så stor betydelse, men vid en rättegång kan konsekvenserna bli värre.*

TEXT: Thomas Östlund

Bli mer fördomsfri – tre ledtrådar

Hur kan du som enskild person – nämndeman eller ej – sträva efter att tänka och agera mer fördomsfritt? Ingen enkel sak, men här är tre ledtrådar.

MER KUNSKAP

Att lära sig mer om fördomar och hur de fungerar är ett sätt att förstå hur de påverkar oss. Mycket finns skrivet och forskat på området. Gören tur på Google eller biblioteket och du hittar mängder av kunskap om generaliseringar, fördomar och diskriminering.

RESONERA MED DIG SJÄLV

Självreflektion kan vara en utgångspunkt. Det handlar helt enkelt om att vi tränar oss i att analysera våra uppfattningar och handlingar. Varför tycker jag så? Varför säger jag så? Att utsätta våra egna åsikter för lite självkritisk granskning, främst när det gäller olika grupper av människor, kan vara ett steg på vägen mot ett mer fördomsfritt agerande.

RESONERA MED ANDRA

Hur skulle du reagera om någon kallar dig fördomsfull – eller om du själv säger det till någon annan? Att avslöja fördomar, just när de uppenbaras, kan vara effektivt, men också kontraproduktivt. Den anklagade känner sig attackerad och kan slå ifrån sig det hela.

Ett alternativ är att prata om saken i ett mer neutralt sammanhang. Många arbetsplatser lyfter fram frågan om bemötande, fördomar och diskriminering. Kanske är det också ett ämne för samtal bland nämndemän.

TYSTNA INTE – webbplats för utsatta av hat och hot

PÅ BROTTSOFFERMYNDIGHETENS webbplats *Tystna inte* finns råd för dem blivit utsatta för näthat eller andra former av hot och hat. Det kan handla om flera olika typer av brott eller kränkningar.

”Alla har rätt att säga vad de tycker på nätet. Men det finns gränser. Ingen ska behöva bli hotad, hatad och kränkt. Så blunda inte, säg ifrån och stötta den som blivit utsatt”, står det på webbplatsens startsida.

• www.tystnainte.se

Årsmötet

– FRÅN MÅSTE TILL MÖJLIGHET

- Har ni svårt att få folk till årsmötet?
- Är det alltid samma personer som kommer?

Årsmötet är en viktig del av föreningsdemokratin. Men ibland kan det kännas som ett nödvändigt ont. Boken *Maxa mötet!* ger konkreta tips på hur ni kan göra ert årsmöte roligare och mer intressant. Boken är utgiven av Trinambai förlag.

FOTO: ISTOCK

Gilla oss på Facebook!

Nämndemännens Riksförbund finns på Facebook. Nyheter publiceras löpande, vilket gör det smidigare för dig att ta del av viktiga händelser och datum. Gillar du "Nämndemännens Riksförbund NRF" får du automatiskt våra nyhetsuppdateringar.

Läs och sprid Nämndemannen

TIDNINGEN Nämndemannen skickas inte som tidigare hem till nämndemannen, på grund av att vi inte har tillgång till hemadresser.

Ta ditt exemplar – och hjälp att sprida tidningen till andra!

Redaktionen

Håll koll på hemsidan

På www.nmrf.se hittar du bland annat gamla nummer av tidningen *Nämndemannen*, förbundets nyhetsbrev och information om lokalföreningarna.

DET HÄR ÄR NÄMDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND:

- Är en ideell, opolitisk och religiöst obunden förening med cirka 3 000 medlemmar.
- Har en bred lokal verksamhet i 51 lokala nämndemannaföreningar.
- Bidrar till ökad kompetens och

gemenskap bland nämndemännerna.

- Bevakar och tillvaratar nämndemännens intressen genom kontakter med riksdag, regering, regioner, kommuner och statliga myndigheter.
- Arbetar för att förbättra nämndemännens villkor, vad gäller arvoden, utbildning etc.

- Är remissinstans i frågor som berör rättsväsendet.
- Bildar opinion för nämndemännasystemets givna plats i en modern demokrati.
- Ger ut tidningen *Nämndemannen* och driver webbplatsen www.nmrf.se.

KORTA FAKTA OM NÄMNDEMANNASYSTEMET

- Det finns cirka 8 000 nämndemän i Sverige. De avlägger domare och dömer i allmän domstol (tingsrätter och hovrätter) samt i allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätter och kammarrätter).
- En nämndemans röst väger lika tungt som jurist-domarens för hur målet avgörs.
- Nämndemän nomineras av de politiska partierna. Kommunfullmäktige och regionfullmäktige utser nämndemännen utifrån partiernas styrka i kommuner och regioner.
- Nämndemannauppdraget är opolitiskt, och nämndemännen representerar inte sina partier. Nämndemännen ska följa lagen när de dömer.
- Nämndemännen utses vart fjärde år, året efter de allmänna valen. Det varierar hur ofta en nämndeman tjänstgör, 10–20 gånger per år är vanligt.
- Varje nämndeman ska genomgå obligatorisk utbildning.
- Nämndemännens arvode är 680kr/dag, för tjänstgöring mer än tre timmar. De har även rätt till ersättning för inkomstförlust.
- Nämndemannasystemet i Sverige har anor från 1200-talet. Ordet nämndeman är från medeltiden, då byäldste namngav de som skulle sitta vid tinget (Nämnda män = nämndemän). Lekmän (juridiskt oskolade) i domstolar finns i många länder, i skiftande former.

NÄMNDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND

Adress Ågatan 15C,
749 35 Enköping

E-post kansli@nmrf.se

Kansliansvarig Håkan Welin

Webbplats www.nmrf.se

Facebook Nämndemännens
Riksförbund NRF

Bankgiro Nämndemännens
Riksförbund 5360-9855

Förbundsordförande

Stefan Blomquist,
stefan.blomquist@nmrf.se.

Förbundsstyrelsen presenteras på www.nmrf.se.

Valberedning Lotta Björklund (sammankallande)
lotta.bjorklund@nmrf.se

PRENUMERATION

Prenumeration: 120 kronor per år (fyra nummer).

Lösnummer: 40 kronor. **För prenumeration:** kontakta NRF:s kansli (se ovan).

REDAKTÖREN

Vi vet nog inte riktigt vad som ska göras

FLER POLISER! Poliser som arbetar annorlunda! Förebyggande insatser! Strängare straff! Anonyma vittnen! Visitationszoner! Skolan måste ta sitt ansvar. Och socialtjänsten. Och föreningslivet. Och föräldrarna. Och alla måste samverka mer och bättre än i dag.

Det är inte helt enkelt att navigera i alla påståenden och förslag för att få stopp på skjutningar, sprängningar och gängbrottslighet. Rösterna i debatten går ibland i samma riktning, men inte sällan åt helt olika håll. Förvirringen tilltar.

Mitt intryck, efter att ha följt med i medieflödet den senaste tiden, är att vi helt enkelt inte vet vad som bör göras, vilka insatser som ger bäst resultat. Det här är så klart smärtsamt och svårt att erkänna, särskilt för dem som förväntas komma med lösningar.

Min fromma förhoppning från åskådarplats är att det finns intelligenta och professionellt sansade människor som på något sätt kan bidra med åtgärder som vänder utvecklingen åt rätt håll.

Men någon enkel lösning på detta samhällsproblem finns knappast. I så fall hade problemet redan varit löst.

Thomas Östlund

CHEFREDAKTÖR

POSTTIDNING B

Returadress: Nämndemännens Riksförbund

Ågatan 15 C, 749 35 Enköping

Kom med du också!

Ditt medlemskap i Nämndemännens Riksförbund är en röst för nämndemannasystemets givna plats i ett modernt samhälle. Som medlem bidrar du till arbetet med att förbättra villkoren för oss nämndemän.

Vill du delta i vår verksamhet finns många möjligheter, i någon av våra lokalföreningar över hela landet.

LOKALA NÄMNDEMANNAFÖRENINGAR

REGION 1

- Luleå Nämndemannaförening
- Skellefteå Nämndemannaförening
- Umeå Nämndemannaförening

REGION 2

- Nämndemannaföreningen vid Ångermanlands tingsrätt
- Jämtlands Läns Nämndemannaförening
- Sollefteå Nämndemannaförening
- Sundsvalls Nämndemannaförening

REGION 3

- Dalarnas Nämndemannaförening
- Falu Domstolars Nämndemannaförening
- Gästrik Nämndemannaförening
- Hälsinge Nämndemannaförening

REGION 4

- Enköping-Håbo Nämndemannaförening
- Upplands Nämndemannaförening
- Västmanlands Nämndemannaförening
- Värmlands Nämndemannaförening
- Örebro Läns Nämndemannaförening

REGION 5

- Nämndemannaföreningen vid Förvaltningsrätten i Stockholm
- Gotlands Nämndemannaförening
- Nämndemannaföreningen i Attunda tingsrätt
- Nämndemannaföreningen vid Kammarrätten i Stockholm
- Solna Nämndemannaförening
- Stockholms Nämndemannaförening (Stockholms tingsrätt)
- Nämndemannaföreningen vid Svea hovrätt i Stockholm
- Södertälje Nämndemannaförening
- Södertörns Nämndemannaförening

REGION 6

- Eskilstuna Strängnäs Nämndemannaförening
- Linköpings Nämndemannaförening
- Norrköpings Nämndemannaförening
- Nyköpings Nämndemannaförening

REGION 7

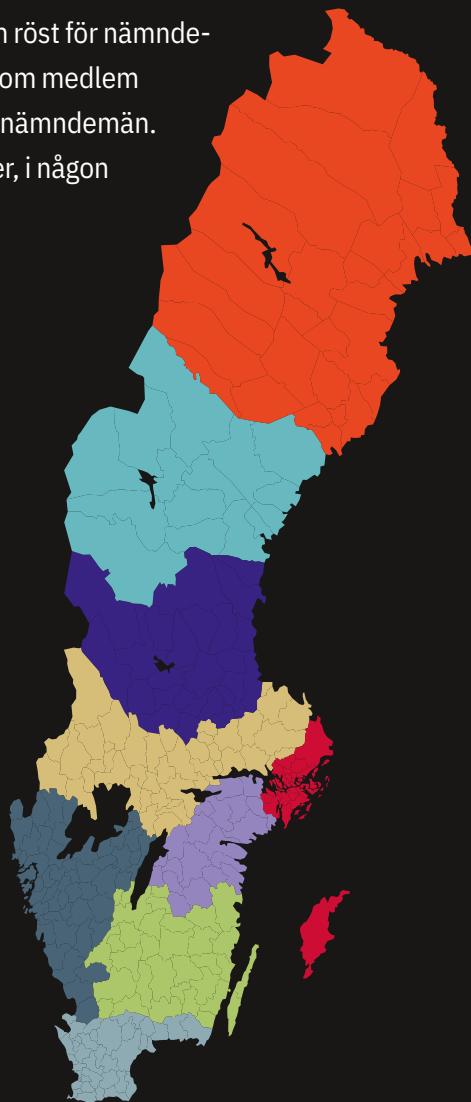
- Alingsås Nämndemannaförening
- Göteborgsregionens Nämndemannaförening
- Halmstads Nämndemannaförening
- Norra Dal Nämndemannaförening
- Skaraborgs Nämndemannaförening
- Uddevalla Nämndemannaförening
- Vänersborgs Nämndemannaförening

REGION 8

- Eksjö Nämndemannaförening
- Jönköpings Nämndemannaförening
- Kalmar-Ölands Nämndemannaförening
- Kronobergs Nämndemannaförening
- Oskarshamns Nämndemannaförening

REGION 9

- Blekinge Nämndemannaförening
- Helsingborgs Nämndemannaförening
- Nämndemannaföreningen vid Hovrätten över Skåne och Blekinge
- Hässleholms Nämndemannaförening
- Kristianstads Nämndemannaförening
- Lunds Nämndemannaförening
- Förvaltningsrätten i Malmö Nämndemannaförening
- Malmö Nämndemannaförening
- Ystads Nämndemannaförening

Välkommen till Nämndemännens Riksförbund!

HUR BLIR JAG MEDLEM? Enklast är att gå in på www.nmrf.se under fliken "Medlem". Där finns all information du behöver.

